

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Divendres 21 d' Octubre de 1898

Núm. 3728

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Reus, un mes. Pta. 1.
n provincias trimestre. 3.50
Extranger y Ultramar. 5.50
Anuells, à preus convencionals.

ment, afirmà que Catalunya es una perfecte nació històrica y natural y buscà en son passat gloriós las raons y 'ls fets que ho abonan. Feu una hermosíssima digressió històrica desde que en Carles lo Calvo instituï 'l Comtat d' en Jofre 'l Píols, al sagellar lo victoriós escut d' aquest ab las quatre barres de sang, fins al terrible y fatalíssim jorn en que gent estranya al terra y animada per sentiments ben antitètichs, s' introduí a casa nostra, per deduirne lo fonament del nacionalisme catalanisme, d' aqueixa justa aspiració el reconeixement de la personalitat de Catalunya. Va terminar fent declaració de lo que persegueix y vol lo Catalanisme militant, llegint al efecte, los pàrrafos que à això fan referència, del Manifest que la Unió Catànista endressà al poble català en lo mes de Mars de 1897, afirmant que 'l Catalanisme ha travallat y travallarà sempre fins à obtenir, sense mistificacions de cap mena, tots los extréms que informan lo seu programa exposat en lo projecte de Constitució Catalana discutit y aprobat en la Assamblea de Manresa; y en sa darrera part, fentse fort en aquest mateix criteri, digué que 'l Catalanisme acceptarà del qui sia, qualsevolga dels punts del seu programa sense abdicar de cap dels seus principis, ni unir-se ni confondre's ab cap dels homes ó partits que ho implantin en lo seu programa polítich. En una paraula, lo Catalanisme no necessarà en sos travalls y propaganda fins al còmplert reconeixement de la personalitat de Catalunya.

Ja hem dit al començar que era impossible extracciar lo molt y bò que digné en son discurs presidencial en M. Folguera. Serveixin, donchs, lás precedents notables com à anticipo d' aquest travall, quinà impressió estan preparant los catalanistes sabadellencs pera esser repartit pera tota Catalunya.

Acabà tan solemne acte ab un breu parlament de gracies del soci en Pau Grieria que, com tots los travalls, va ser celebrat y aplaudit per la concurrencia.

Un nou mercat

Son molt interessants pera la indústria y 'l comers los datos facilitats per lo cònsul d' Espanya á Montevideo, aprop dels articles que poden exportarse per Espanya á aquell país, sos gustos y drets que s' imposan á les mercaderías.

Les compras se fan per medi de comissionistas, que generalment resideixen en París, y 'ls pagos son el comptat, ab descompte convencional y á plassos de tres mesos.

Los cassimirs de llana y cotó sens trama ó teixit ex-clussiu de cotó no convenen pera dit mercat, donchs pera 'l esfor de aduana son considerats com de pura llana, encara que continguin molt cotó. Aquests gèneros, com tots los que 's reben de Europa, venen per vapors y assegurats, preferint fins los comerciants espanyols las línies extrangeras, per ser los fletes mes baratos.

A la tela de cotó crua y blanca destinant á aqueixos mercats deu donarseli molt a prest y un ample que no baixi de 29 á 30 pulgadas. Lo Paraguay, que es un gran mercat pera aquest article, ho vol també ab a prest, pero no 's fixen en l' ample, encara que, prefereixen lo de 21 y mitja y 24 á 25 pulgadas.

Los teixits expressats procedeixen de Inglaterra, Alemanya, França, Bèlgica é Italia.

Lo preu de venta aquí no es fàcil fixarlo, pero pot calcularse lo de son cost y 10 per 100 més, «La roba de cotó de fabricació espanyola, quals pessas acaben ab los colors nacionals no poden introduir-se en la República Oriental del Uruguay, per proposar-se á això los propietaris de las marcas registradas» «Escut Real d' Espanya» y «Bandera Espanyola» d'ubids alemanys». Pera aixecar aquesta prohibició, variis espanyols importadors, de teixits dirigiren una exposició denunciant lo fet; pero no s' ha resolt.

Los articles de punt de las fàbriques de Catalunya poden vendres á Montevideo ab la mateixa preferència que 'ls inglesos, si 'l fabricant los prepara y presenta com equests. Un trós de cinta de seda en una camiseta de llana ó de cotó, y un pespunt de fil de color en un calotet, ben poch aumenta son preu; en cambi faciliten la venda del article. La fabricació de panyos y cassimirs té aquí un gran centre consumidor, sempre que 'ls gustos y preus sian acceptable. Si 'ls fabricants de Tarrasa, Sabadell y Alcoy estudian aqueix nou mercat, es segur que en poch temps farà la competència als d' Inglaterra, França y Alemanya; que son los que lo surteixen. Lo propi se diu dels estampats y retorts de Barcelona, Igualada y Manresa. Las relacions commercials son avuy verdaders llessos de unió dels pobles. Multipliquem nostre comers ab aquesta Repùblica y multiplicarem les corrents d' afecte y simpatia.

que 'l Uruguay te per los fills d' Espanya, ab lo qual tots guanyarem.

També seria altament favorable pera 'ls interessos espanyols en lo Río de la Plata l' establiment á Montevideo d' una exposició permanent d' articles espanyols, que, ben montada y ben atesa, podrà ser y servir poderós auxiliar del desenrotollo de nostre comers en aqueixos països.

Si aqueixa idea fós acceptada per los fabricants y productors, y contés ab la aprobació del Gobern, lo cònsul ab gust se constituirà en director de la mateixa, sens retribució de cap classe, desitjós com està de servir los interessos d' Espanya, y s' obtindrían bons resultats.

Aqueixa es la opinió dels comerciants espanyols allí residents y l' únic camí pera arribar á pesar en aquest mercat.

Los articles de consum no tenen en las Repùblicas de la Plata nacionalitat preferida, y si nosaltres presentem classes corrents als mateixos preus y plassos que altres, es segur que trobarém compradors.

CRÒNICA

Demà dissapte en lo Teatre de Novetats, de Barcelona, hi tindrà lloc lo benefici de la distingida y célebre diva catalana D. Josepina Huguet qui ha escollit la preciosa òpera «Gioconda».

La funció promet veures concorreguda per lo mes escollit de la capital dels comtes y de tots los vera amants á la bona música.

Un d' aquests dies se publicarà la real ordre cridant á filas tet lo cupo de la Península.

L' ingrés en files se farà en dues vegades: lo primer de Novembre ingressarà la meitat del cupo, hi aniran compresos los números mes baixos y los restants del cupo ingressarán lo dia 15 del mateix mes.

Sia qualsevol lo número de senyors regidors que 's reuneixin avuy á la nit, celebrarà sessió de segona convocatoria nostre Excm. Ajuntament.

En lo teatre de la recreativa societat «El Alba» s'està ensajant pera posar-se en escena lo próxim diumenge 23 del actual, lo grandiosa llegenda trágica en tres actes y en vers original del célebre dramaturg Don Joseph Echegaray titulat «En el seno de la muerte», acabant ab un divertit fi de festa.

Durant lo passat trimestre han quedat vacants en aquesta província las escolas següents:

La superior de noys de Valls, dotada ab 1.625 pesetas y una elemental d' noyas de Gandesa ab 1.109, que corresponen el turno de concurs d' ascens.

Las elementals de noys de Regués (Tortosa) y Vilella Alta ab 625, y la incompleta de abdos sexes de Tamarit ab 500, que deuen anunciar-se per concurs únic.

L' Ajuntament de Burgos ha pres un acort que me-reix ser imitat.

Pera estimular als millors compradors de bestiers que concurreixen á la fira, distribuirà dos premis consistentis lo primer en 300 pesetas y 'l segon en 200, sempre que las compras realitzades representin un valor que no baixi de 5.000 pesetas pera'l primer premi y de 4.000 pesetas pera 'l segon, justificant aquest particular ab la exhibició de las cartas guías expedidas per l' Inspecció del Gobern de la província.

Pera la plassa de professor de dibuix aplicat á les arts y á la fabricació, vacant en la escola de Bellas Arts de Barcelona, han presentat sus respectivas ins-tancies solicitant pendre part en las oposicions, Don Aleix Pescador, don Dionisi Pastor, D. Joseph Alcoba, D. Abel Bueno, don Julià Corralero, D. Anton Casabauàs, D. Sebastià Aguado, D. Enrich Viñan, don Ramón Rivas, B. Constantí Gomez, D. Francesc Hernández, D. Marián Millán, D. Manel Gómez Casado, D. Joseph López Tomás y D. Jaume Guzmán.

Ans d' ahir en lo «Círculo» de Barcelona, dóna la anunciada conferència lo senyor D. Manel Henrich, devant un públic numerosíssim.

Copiem á continuació las conclusions formulades,

Considerant que pera la regeneració d' aquest país es indispensable que tots los organismes que constituixen la nació funcionin de modo propi pera omplir los fins de sa existència, procedeix relevat la Administració pública del Estat de totas aquellas funcions que per lo seu caràcter son d' interès exclusivament local encomanantlos als Ajuntaments y Diputacions.

A aquest fi convindria:

Recabar del Gobern que procedeix desd' ara, per medi de reals decrets, á estableix la descentralització administrativa, delegant en los Ajuntaments y Diputacions totas aquelles atribucions que las lleys vigentes li confereixen en los assumptos d' interès exclusivament local.

2.º Demanar á las Cortes del Regne la reforma de las lleys provincial y municipal en sentit d' otorgar á las Diputacions y Ajuntaments las facultats que 's hi son propias pera la administració y direcció dels interessos, limitant en dites lleys la intervenció dels Gobbern en los assumptos que sian de caràcter d' interès general y á la resolució de las alsades en la forma que 's prescriu.

3.º Obtenir la reforma de la ley electoral sobre bases que asseguran la representació de tots los clàsses y de tots los interessos en la constitució dels Organismes locals.

Lo Sr. Henrich fou molt felicitat per la majoria de personas congregades en lo Círcul.

Lo recaudat en la Administració de Consums en lo dia d' ahir per diferents espècies puja la cantitat de pesetas 1069.27.

En la Granja de Saragossa han donat principi les classes de la Escola regional d'Agricultura creada recentment.

Los alumnes que a ella assisteixen excedeixen bastant del joalçol que s' feu, essent més de notar lo que entre ells existeixen varis que posseixen títuls universitaris y grans capitals dedicats a la agricultura, en las provincias de Guipúzcoa, Cuenca, Huesca, Saragossa, Teruel y Navarra.

Durant lo mes de Septembre últim han sigut decomisats a Espanya 11.510 kilògrams de tabaco de contrabando, segons lo «Boletín de Tabacos y Timbre».

Lo major contingent lo dona Algeciras ab 172 decomisos y 8.020 kilògrams de tabaco.

A Madrid los decomisos pujan a 1.945 kilògrams.

Ahir s'assegurava que ja estava reunida la majoria de tres quintas parts necessària per la aprovació del conveni presentat a sos obligacionistes p-r la Companyia del ferro-carril de Tarragona a Barcelona y França, per lo qual se declarerà aviat aprobat dit conveni.

Llegim en un periòdico de Barcelona:

«En una torre del carrer Laforça, de S. Gervasi, fou detingut aquest d'ahir a la tarda per la policia un enginyer italià, que se suposa de idees anarquistes y ha sigut reclamat per la vía diplomàtica, pel govern italià com a escapat de presiri. Lo citat subjecte ha sigut durant dos anys ajudant a les ordres del arquitecte municipal senyor Falqués, en las obras de construcció del Nou escorxador. Vivia a Sant Gervasi desde fa 3 mesos.

Los periódichs de la Coruña donan compte de que en lo vapor inglés «Thames» s'han embarcat los agrests comercials que la direcció general d' Aduanas envia a la América del Sur per aumentar las relations commercials entre aquellas repúblicas y 'ls productes espanyols.

Ans d'ahir al mitjdia caygué a Santa Colomá de Farnés una forta granisada que deixà la terra ab una capa de pedra d' uns dos pams.

Comunican de Vigo que ha naufragat un barco espanyol, ofegantse varis tripulants, mentres altres se salvaren, essent recollits per algunes llanxes pesqueras.

Secció oficial

Registre civil

del dia 19 d' Octubre de 1898

Naixements Joseph Durán Nogués, de Fernando y Dolores.— Joseph Pedret Juncosa, de Anton y Dolores.

Matrimonis

Cap. Pere Bruno Roig, 57 anys, Puvill Oriol, 29.—Dolors Hernandez Gimenez, 22 anys, Hospital civil.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Santa Ursula.

Sant de demà.—Santa Maria Salomé.

Secció comercial

J. Marsans Roi

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	57·25	Aduanas	90·50
Exterior	63·35	Norts	24·30
Amortisable	67·25	Frances	26·70
Cubas 1896	71·50		
Cubas 1890	52·75	Obs. 6 010 Frances	81·50
Exterior Paris	42·60	Id. 3 010	41·50

GIROS

Ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.— Compra y venda al comptat de tota classe de valors.— Descompte de cupons.—Compra de monedas d' or y bitllets de tots los països.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisió a Barcelona a les 4 de la tarda del dia d' ahir.

Interior	57·25	Cubas del 86	71·50
Exterior		Cubas del 90	52·75
Colonial		Aduanas	90·50
Norts	24·30	Ob. 5 010 Almena	81·12
Frances	26·10	Id. 3 010 Frances	41·50
Filipinas	82·50		

PARIS

Exterior		Norts	
		GIROS	
París		Londres	38·20

Se reben órdres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los països.

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Llaurod Prats, D. Joan Vallés Vallduví y D. Francisco Prius Demestre.

Londres a 90 dies fetxa.

» a 8 dies vista.

París a 8 dies »

Marsella a 8 dies »

VALORS LOCALS DINER PAPER OPER

ACCIONS Ptas. Ptas.

Gas Reusense. 710 750

Industrial Farinera 500

Banch de Reus de Descomptes y Prestams 450 500

Manufacturera de Algodón 100

Companyia Reusense de Tran-

vías 200

Companyia Reusense de Tran-

vías privilegiadas de cinch per 100

200

Moviment del Port de Tarragona

Entrades del dia 19

De Cette en un dia vapor Correo de Cartagena, de 258 toneladas, ab bocys buyts, consignat als senyors Viuda y Nebot de P. Ferrer y Mary.

De Cette en un dia vapor Amalia, de 242 ts., ab bocys buyts, consignat als senyors Viuda y Nebot de P. Ferrer y Mary.

Despatzadas

Pera Cette y escalas vapor Correo de Cartagena, ab carga general.

Pera Port-Vendres goleta Joven Pepita, ab vi.

Pera Cette y escalas vapor Amalia, ab vi.

Anuncis particulars

ESCORIAS THOMAS

Vègis l' anuncí de la quarta plana. Digrigir-se a casa Gambús, carrer de Vilà Bou 12.

¿Qué es hernia?

La hernia, terme facultatiu que significa lo que vulgarment s'anomena quebradura, qubrancia, relaxació. (Trencat), es la separació dels teixits que forman la paret del ventre, per quina obertura surten los intestins.

Cómo se coneix?

Per la excrencencia, (bulto), més o menys tou o més o menys gros que apareix estant dret y desapareix las més de les vegadas tirantse al llit.

Quinas son las consecuencias?

La persona que sufreix aquesta dolència orgànica, que apareix moltes vegadas insensiblement y per relaxació natural dels teixits, o bé a conseqüència d'un esforç voluntari o involuntari, com es le tossir o estornudar, està exposat continuament a una mort horrible; per això basta una mala digestió, o una petita inflamació en la vora de l'anella d' obertura que deix passar l'intestí per efectuar la estrangulació del mateix.

Conseqüència de lo dit es lo creure que que sevol armatost mentres tingui el nom de braguer ja les suficient pera aliviar sa dolència, qua nno es així, sino que es precis que el braguer sia aplicat en cada cas, per personnes coneixedoras de son mecanisme, y no per mans inexperitas, que colocan braguers al azar, com si operació tan delicada fos la cosa més senzilla.

Braguerets de cauchou, ab resort pera a prompta curació dels tendres infants.

Tirants Omoplàstics pera evitar le carregament d' espallasses.

Faixas hipogástricas pera corretjar la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

irurgiá especialista en lo tractament de las hernias, ab clars anys de pràctica en la casa de D. Joseph Clauselles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

ESCOLA MERCANTIL

DIREGIDA PER

Don Salvador Sotorra Barrera

Mestre superior y Contador

de fondos provincials y municipals

Carrer del Hospital, 5, principal.—Reus.

En aquesta escola, dedicada especialment a la ensenyansa práctica mercantil, poden los alumnos, en breu temps,

Primer. REFORMAR sa defectuosa escriptura transformantla en hermosa lletra inglesa, ràpida y comercial.

Segon. Aprendre, baix un procediment práctich, la TENEDURIA DE LLIBRES pera poguer desempenyar ab acert lo delicat càrrec de TENEDOR DE LLIBRES.

Tercer. Cursar los idiomas FRANCÉS, INGLÉS y ALEMANY.

Quart. Fer un estudi de CÀLCULS MERCANTILS ab operacions de BANCA y BOLSA.

Quint. Practicar la ORTOGRAFIA castellana y la CORRESPONDENCIA MERCANTIL.

Sisé. Pràctica de DOCUMENTACIÓ COMERCIAL.

Nota.—S'organisa y s'porta la comptabilitat de cases de comers en sos propis escriptoris, y s'resolven enqüestes sobre organiació de comptabilitats especials.

PERA 'LS MORTS

Riquíssim y variat assortit de coronas, flors artificials, rams, pensaments y demés adorns propis pera nitxos, panteons y sepulturas y arreglo dels propis objectes que's trobin fets malbé.

Ultima novetat y molt de gust a preus límitatíssims.

Se trobarà en lo domicili de las germanas

RIFOLL

Carrer de S. Joan, 18, 2.^{on} Reus.

TELEGRAMAS

Madrid 20.

En lo Consell de ministres s'ha tractat de la petició que ha fet al Gobern la Companyia Trassatlàntica, la qual se veu obligada a contractar barcos extrangers, per lo qual se li demana diner anticipat.

Los ministres han discutit ampliament la forma d' atendre a dita petició.

Lo govern creu tenir recursos suficients fins pel Novembre.

Lo general Blanco reclama recursos pera donar alguas pagas als voluntaris, ab objecte de poguerlos disoldre y aliviar los gastos. Ademés fa algunas indicacions sobre la repatriació de las famílias dels empleats civils.

S'ha acordat que el general Blanco reparteixi algunes cantitats entre l'exèrcit.

També s'ha acordat otorgar una pensió equivalent a la paga de coronel al Sr. Blanco, quefe d' una tribu macabé, per los se'veys que prestá a la familia del general Augustí, quan se trobava presonera dels tagalos.

S'ha decidit modificar la prévia censura a Madrid y donar les ordres pera que 'ls telegramas y telephones aprobatos a Madrid no sian taxtats per la censura a provincias.

Lo govern donarà compte a las Corts de la exposició del Círcul Industrial de Madrid, y passarán al Consell d'Estat las peticions dels representants de las provincias mineras aprop del monopoli dels expossius.

—Segons la prempsa oficiosa, lo ministre de Gracia y Justicia aná a Palau sense corresponsables, per l'indult del processat de Rus, per lo qual s'interessa tot lo poble. Hi ha esperansas de que s'accedeixi l'indult a dit processat.

—Lo vapor «Buenos Aires», a son retorn de Filipinas, recullirà a Manila als soldats malalts que pugui portar.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS.

(De Reus á Barcelona)

5'04 m. correo (per Villanueva y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y
tercera. demànes espaiades ab 1000 gramos, ab
8'56 m. exprés, primera y segona dimars, dijous y dis-
pates, (per Vilanova).

12'14 t. mercancías, segona y tercera.
1'57 t. correo (per Vilanova.)

(per Vilanova.)

1'58 t. per id.

1'39 t. exprés (dimars, dijous y dissaptes).
De Barcelona á Reus

6'25 m. (per Vilanova).
9'46 m. (per Vilanova).

1'58 t. per id.

1'39 t. exprés (dimars, dijous y dissaptes).
De Mora á Reus

4'21 m. — 8'00 m. — 12'03 t. — 6'04 t. — 7'36 m.

De Reus á Tarragona

8'30 m. — 9'47 m. — 2 t. — 7'04 t.

De Tarragona á Reus

7'30 m. — 12'25 t. — 4'30 t. — 8'20 n.

De Reus á Lleida

8'40 m. — 5'23 t.

De Lleida á Reus

5'50 m. — 3'50 t.

BERRASTRO

BERRASTRO